

PARAULA I VIDA

Sant Joan d'Àvila, mestre de pregària i apòstol de la caritat

Sant Joan d'Àvila, nascut a Almodóvar del Campo (Ciudad Real) el 1500 i mort a Montilla (Còrdova) el 10 de maig de 1569, fou un gran sacerdot i escriptor, que el dia 7 d'octubre el Sant Pare Benet XVI declararà Doctor de l'Església, juntament amb **Santa Hildegarda de Bingen** (Alemanya, 1098-1179), abadessa benedictina, escriptora, mística i gran compositora. Coincidirà amb l'inici dels treballs del **Sínodo dels bisbes**, dedicat a «la nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana».

Sant Joan d'Àvila fou un excel·lent predicador i escriptor ascètic. La seva obra més famosa és un comentari al salm *Audi filia* (1556), va escriure cartes ascètiques dirigides a tot tipus de persones humils i

elevades, religioses i profanes, però també a Sant Ignasi de Loiola, Sant Joan de Déu, i sobretot monges i devotes, i ja s'hi anuncia l'estil incomparable de Fray Luis de Granada.

També va compondre un llibre sobre el *Santíssim Sagrament* i un altre *Del coneixement de si mateix*, entre altres. S'han perdut gairebé tots els famosos *Sermons*, perquè segurament no va voler guardar-los ni escriure'ls. Se'l sol anomenar «reformador», si bé els seus escrits de reforma van consistir inicialment en *Memorials per al Concili de Trento*. La seva doctrina sobre el sacerdoti va quedar esquematitzada en un *Tractat*, del qual se'n coneix només una part. Hi ha molt d'acord que fou ell l'autor del famós sonet anònim a Crist Crucificat, «No me mueve, mi Dios, para quererte / (i que acaba) *Muéveme, en fin, tu amor, y en tal manera / que aunque no hubiera cielo, yo te amara, / y aunque no hubiera infierno, te temiera. / No me tienes que dar porque te quiera, / pues aunque lo que espero no esperara, / lo mismo que te quiero te quisiera*» que és una joia de la mística, i una de les 100 millors poesies en castellà, segons Menéndez Pelayo. L'argument més sòlid el constitueix que el precedent de la idea central del sonet (amor de Déu, per Déu mateix) es troba en bastants textos del sant. És ell qui escriu: «Qui diu que us estima i guarda els deu manaments de la vostra llei solament o més principalment perquè li doneu la glòria, cal que se'n vagi acomiadant». I diu també: «Encara que no hi hagués infern que amenacés, ni paradís que convidés, ni manament que constrenyís, només per l'amor de Déu obraria el just el que obra.»

Fou un sacerdot pobre, al servei dels pobres. I promogué moltes institucions de caritat: hospitals, col·legis i confraries de servei als necessitats. Ell deia que la santedat és la perfecció de la caritat: «La santedat vertadera no consisteix en sentiments, sinó en el compliment de la voluntat del Senyor... mostrant major caritat, en la qual cosa consisteix la perfecció de la vida cristiana». Aplicava l'evangeli a la vida concreta, amb el seu estil de vida i amb la seva dedicació als pobres. La seva espiritualitat està marcada pel zel ardent per les ànimes, expressió de la seva caritat pastoral a la qual s'entrega amb «cor de mare».

Que el Sant Pare proclami «doctors» uns sants, significa que les seves obres i tota la seva vida són plenes d'alts i bons ensenyaments per a tots els cristians. Tots hi podem aprendre. Potser ens podrien semblar allunyats del nostre temps, però els sants doctors són sempre contemporanis nostres, i podem aprendre de la seva entrega de fe a Jesucrist, que estimula el nostre propi seguiment fidel i generós de la crida rebuda per cadascú des del baptisme.

† Joan-Enric Vives
Arquebisbe d'Urgell

Guardó del Parlament de Catalunya a Càritas

En un acte celebrat el dia 10 de setembre al Parlament de Catalunya i en el marc dels actes de la Diada, fou lliurada la Medalla d'Honor de la Cambra catalana, en la categoria d'or, a Òmnium Cultural i a Càritas-Catalunya. Va lliurar els guardons la presidenta del Parlament, Núria de Gispert, amb la presència d'Artur Mas, president de la Generalitat. Aquest reconeixement vol honorar el servei a la cultura i a la cohesió social d'aquestes institucions. Pel que fa a Càritas, valora el treball de milers de persones (9.600 voluntaris i 500 professionals) que des de les parròquies i les 10 diòcesis estan al servei dels més necessitats. En la foto, d'esquerra a dreta, Carme Borbonès, presidenta de Càritas-Catalunya, el cardenal Martínez Sistach, Núria de Gispert, Artur Mas i Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural.

GLOSSA

Avancem amb l'ajuda de Déu

És negra nit. La nena de nou anys s'acosta al llit dels pares. «No pots dormir, filla? Què et passa?» «Tinc por de la crisi». El cas, rigorosament cert, mostra —com ja és a bastament comentat— que les convulsions del moment van més enllà i són molt més intenses que les d'una crisi econòmica. Van d'allò més general (el món global i els sistemes polítics i econòmics), fins al més concret del nostre context proper (professió, amics, família —com la nostra nena amb insomni—...). Potser el principal argument favorable del moment és que hi ha una consciència més generalitzada de la situació que vivim i que hem après una mica a afrontar-la.

La continuada i profunda crisi econòmica i les crisis col·laterals o prèvies ens situen en un context de canvi i novetats i ens fan experimentar una sensació de viure una situació inèdita, desconeguda, que ens fa difícil orientar-nos. La conjuntura econòmica comença a tenir efectes dramàtics en determinats sectors i en el mateix sosteniment de serveis públics essencials. No hem de negligir, però, d'altres aspectes relacionats amb l'economia que també configuren la realitat present i en els quals també hem d'incidir si volem sortir de l'atzucac a què ens condueix la crisi econòmica i les seves derivacions.

Convé assumir responsabilitats, lideratge quan convingui, per afrontar els

reptes i no deixar-se dominar per les dificultats, les hostilitats... Responsabilitat i lideratge que testimoniiïn valors de l'Evangelí per al bé, per a la virtut i la benaurança. Situat el lideratge d'acord amb cada context i amb les possibilitats personals i institucionals de cada realitat, a allò que no podem renunciar és a afrontar el futur —el demà mateix i el mitjà i llarg termini—; i tota voluntat d'afrontar el futur exigeix, i ja porta implícit, un lideratge. És aquest un qüestionament que no podem eludir, una responsabilitat que hem d'assumir en el desenvolupament de les tasques que cadascú té assignades.

Se'ns demana un cert estil de treball que ens cal assumir i desenvolupar. Caracteritzar-nos per la qualitat de la feina ben feta, ben acabada, que ha d'esdevenir tret característic de la nostra activitat, i per la fidelitat al servei marcat pels valors de l'Evangelí. Convé, doncs, mantenir l'esperança des d'un realisme lúcida. No és qüestió d'adormir-se ni de viure del passat.

Els cristians hi podem donar resposta testimoniant, alhora, l'Amor del qui vetlla per tots. «Perquè jo el Senyor, sóc el teu Déu; et dono la mà i et dic: «No tinguis por, sóc jo qui t'ajuda»» (Is 41,13). El pare, fent-se interiorment aquestes reflexions, acompanyà la filla al llit.

Enric Puig Jofra, SJ

El darrer missatge de Joan XXIII

«No és l'Evangelí el que canvia, som nosaltres que comencem a entendre'l millor si estem atents als signes dels temps, i mirem més enllà [...]. Fillets meus, sigueu bones persones!» (Aquestes foren les últimes paraules que va adreçar per ràdio a tot el món abans de morir.)

Beat Joan XXIII

DIUMENGE XXVII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,18-24)

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi». El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals, era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i de fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs». Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família.

▶ Salm responsorial (127)

R. *Que el Senyor ens beneeixi tota la vida.*

Feliç tu, fidel del Senyor, / que vius seguint els seus camins. / Menjaràs del fruit del teu treball, / seràs feliç i tindràs sort. R.

La teva esposa fruitarà com una parra, / dins la intimitat de casa teua; / veuràs els fills com plançons d'olivera / al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor seran beneïts. / Que el Senyor et beneeixi des de Sió. / Que tota la vida puguis veure / prosperar Jerusalem. R.

Que puguis veure els fills dels teus fills. / Pau a Israel! R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 2,9-11)

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 10,2-16)

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se». Jesús els digué: «Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi Déu creà l'home i la dona. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar». Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-li sobre això mateix. Jesús els diu: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.» La gent portava a Jesús uns nens perquè els imposés les mans, però els deixebles renyaven els qui els havien portat. A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: «Deixeu venir els nens, no els exclogueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà pas». I els prenien als braços i els beneïa imposant-los les mans.

▶ Lectura del libro del Génesis (Gn 2,18-24)

El Señor Dios se dijo: «No está bien que el hombre esté solo; voy a hacerle alguien como él que le ayude.» Entonces el Señor Dios modeló de arcilla todas las bestias del campo y todos los pájaros del cielo y se los presentó al hombre, para ver qué nombre les ponía. Y cada ser vivo llevaría el nombre que el hombre le pusiera. Así, el hombre puso nombre a todos los animales domésticos, a los pájaros del cielo y a las bestias del campo; pero no encontraba ninguno como él que lo ayudase. Entonces el Señor Dios dejó caer sobre el hombre un letargo, y el hombre se durmió. Le sacó una costilla y le cerró el sitio con carne. Y el Señor Dios trabajó la costilla que le había sacado al hombre haciendo una mujer, y se la presentó al hombre. El hombre dijo: «¡Esta es hueso de mis huesos y carne de mi carne! Su nombre será Mujer, porque ha salido del hombre. Por eso abandonará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer y serán los dos una sola carne.»

▶ Salmo responsorial (127)

R. *Que el Señor nos bendiga todos los días de nuestra vida.*

Dichoso el que teme al Señor / y sigue sus caminos. / Comerás del fruto de tu trabajo, / serás dichoso, te irá bien. R.

Tu mujer, como parra fecunda, / en medio de tu casa; / tus hijos, como renuevos de olivo, / alrededor de tu mesa. R.

Esta es la bendición del hombre, / que teme al Señor. / Que el Señor te bendiga desde Sión, / que veas la prosperidad de Jerusalén / todos los días de tu vida. R.

Que veas a los hijos de tus hijos. / ¡Paz a Israel! R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Hb 2,9-11)

Hermanos: Al que Dios había hecho un poco inferior a los ángeles, a Jesús, lo vemos ahora coronado de gloria y honor por su pasión y muerte. Así, por la gracia de Dios, ha padecido la muerte para bien de todos. Dios, para quien y por quien existe todo, juzgó conveniente, para llevar a una multitud de hijos a la gloria, perfeccionar y consagrar con sufrimientos al guía de su salvación. El santificador y los santificados proceden todos del mismo. Por eso no se avergüenza de llamarlos hermanos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 10,2-16)

En aquel tiempo, se acercaron unos fariseos y le preguntaron a Jesús, para ponerlo a prueba: «¿Le es lícito a un hombre divorciarse de su mujer?» Él les replicó: «¿Qué os ha mandado Moisés?» Contestaron: «Moisés permitió divorciarse, dándole a la mujer una acta de repudio.» Jesús les dijo: «Por vuestra terquedad dejó escrito Moisés este precepto. Al principio de la creación Dios los creó hombre y mujer. Por eso abandonará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer, y serán los dos una sola carne. De modo que ya no son dos, sino una sola carne. Lo que Dios ha unido, que no lo separe el hombre.» En casa, los discípulos volvieron a preguntarle sobre lo mismo. Él les dijo: «Si uno se divorcia de su mujer y se casa con otra, comete adulterio contra la primera. Y si ella se divorcia de su marido y se casa con otro, comete adulterio.»

Acercaban niños para que los tocara, pero los discípulos les regañaban. Al verlo, Jesús se enfadó y les dijo: «Dejad que los niños se acerquen a mí: no se lo impidáis; de los que son como ellos es el reino de Dios. Os aseguro que el que no acepte el reino de Dios como un niño, no entrará en él.» Y los abrazaba y los bendecía imponiéndoles las manos.

Jesús i els infants. Pintura de Luigi Montanari, Museu d'Assís (Itàlia)

COMENTARI

El matrimoni

en un nivell més elevat: el pla o projecte de Déu des de la creació. En aquest nivell, el matrimoni és declarat per Jesús com una bona notícia. Vet aquí la novetat de l'ensenyament de Jesús, que va més enllà dels textos citats del Gènesi. Però no solament això, en la ulterior explicació als deixebles que Marc utilitza sovint en la segona part de l'evangeli, de forma sorprenent, Jesús fa una declaració nova, que ultrapassa el plantejament jueu: l'home i la dona estan en el mateix nivell pel que fa a la separació.

Aquest és l'ensenyament nou i sorprenent de Jesús. El matrimoni, en el pla de Déu, és un mitjà extraordinari de viure l'aventura humana (el text grec no diu que l'home i la dona formen una sola família sinó que formen una sola realitat humana, una sola *sarx*). I en aquesta

aventura l'home i la dona estan al mateix nivell. Ningú no negarà que aquest ensenyament de Jesús és una bona notícia. Precisament per això, el fragment d'avui esmenta la raó per la qual Moisès va fer la concessió del divorci: la duresa de cor. Estem en un altre nivell que el que Jesús ha adoptat en parlar del matrimoni. L'expressió de Jesús és genèrica —«la duresa de cor»— i dóna peu a múltiples situacions difícils que s'han donat i que es continuen donant. El camí de viure com una sola realitat humana és feixuc i difícil, però les concessions estan en un altre nivell.

Tanmateix, les concessions no invaliden l'ensenyament nou i agosarat de Jesús que continua essent una bona notícia.

Oriol Tuñí, SJ

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): Ga 1,6-12 / SI 110 / Lc 10,25-37 ■ **dimarts**: Ga 1,13-24 / SI 138 / Lc 10,38-42 ■ **dimecres**: Ga 2,1-2.7-14 / SI 116 / Lc 11,1-4 ■ **dijous**: Ga 3,1-5 / SI: Lc 1,69-75 / Lc 11,5-13 □ **divendres**: 1Cr 15,3-4.15-16;16,1-2 (o bé: Ac 1,12-14) / SI 26 / Lc 11,27-28 ■ **dissabte**: Ga 3,22-29 / SI 104 / Lc 11,27-28 ■ **diumenge** vinent, XXVIII de durant l'any (litúrgia hores: 4a setm.): Sv 7,7-11 / SI 89 / He 4,12-13 / Mc 10,17-30 (o més breu: 10,17-27).

La pregunta dels fariseus sobre el divorci és una pregunta capciosa. Fins i tot entre els fariseus hi havia parers diversos sobre les causes de la separació d'un matrimoni (les escoles de Hillel i Shammai, del temps d'Herodes el Gran, mantenien sentències molt contrastades sobre les causes de la separació dels matrimonis). És palès que el divorci era un fet en la tradició jueva (cf. Dt 24,1-4), però cal recordar que la iniciativa corresponia només als homes. Era l'home qui havia de donar un document de divorci a la dona en qualsevol cas.

Cal notar que Jesús no entra a discutir si hi ha raons o motius que justifiquin el divorci, i quines podien ser aquestes causes o motius. Jesús, que ensenyava amb autoritat (cf. Mc 1,21-28), se situa

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

41. La sorpresa del «primer dia de la setmana»

Sobre la deposició mateixa de Jesús en el sepulcre, els evangelistes ens transmeten una sèrie d'informacions importants. Primerament se subratlla que Josep (d'*Arimatea*) fa posar el cos del Senyor en un sepulcre nou de la seva propietat en el qual encara no havia estat sepultat ningú. Amb això s'expressa un respecte profund envers aquest difunt.

A més, és important la notícia segons la qual Josep va comprar un llençol amb què embolcallà el difunt. Mentre els sinòptics parlen simplement d'un llençol en singular, Joan usa el plural *faixes* de lli (cf. 19,40), d'acord amb el costum jueu en els sepelís —la narració de la resurrecció retorna sobre això encara més detalladament.

La qüestió de la concordança amb el sant llençol de Torí no ha pas d'ocupar-nos, aquí; en qualsevol cas, l'aspecte de tal relíquia és en principi compatible amb totes dues narracions.

Finalment, Joan ens narra que Nicodem va dur una barreja de mirra i àloe «d'un cent lliures» (trenta quilos). La quantitat del perfum és extraordinària i supera qualsevol mesura comuna: és una sepultura reial. El tipus de la sepultura de Jesús el manifesta com a rei: en els moments en què tot sembla acabat emergeix tanmateix, de manera misteriosa, la seva glòria.

Els evangelis sinòptics ens narren que algunes dones observaven el sepeli. Aquestes dones, després del repòs sabàtic, al matí del primer dia de la setmana, vindran per ungir el cos de Jesús i dur així a terme la sepultura definitiva. Al matí del primer dia veuran que Jesús no ha de ser conservat en la mort, sinó que ell és viu novament i tan sols ara viu de debò. Veuran que Déu, d'una manera definitiva i només possible per a ell, l'ha sotret de la corrupció i, amb això, del poder de la mort. Amb tot, en la preocupació i en l'amor de les dones es preannuncia el matí de la resurrecció.

Joseph Ratzinger-Benet XVI
(*Jesús de Natzaret*, 2a part, Ed.Claret)

EL CRISTIANISME ARA I AQUÍ

Punt final

M'adono que bona part del que he suggerit en aquests escrits ja ho va expressar Karl Rahner fa més de trenta anys. Deia: «En una paraula (aleshores), l'ambient ajudava. Avui tot ha canviat. La fe viu en un món secularitzat, ateu, tècnicament racionalitzat; un món en el qual, per aparèixer com a sensat, un ha de justificar racionalment tots els passos i decisions personals que fa; un món en el qual l'expressió de la fe i la mística es veuen obligades a callar. Avui és més necessària que mai la decisió personal. D'aquí ve que pertanyi a l'espiritualitat actual del cristià el valor per a la decisió personal en solitari, en contra de l'opinió pública.»

He intentat donar raons —enraonar—, però, sobretot, narrar el contingut i l'argument d'una experiència personal, que és a l'arrel d'una decisió personal presa en solitari. Em puc haver equivocat, però, si em donessin la possibilitat de tornar a néixer o tingués, de nou, l'ocasió de decidir com vull viure, quins principis i valors vull que regulin la meua vida, tornaria a fer l'opció pel Crist, a escoltar la seva crida i a deixar-me moure per Ell.

M'adono que escriure sobre el que vertaderament es creu és un exercici de despullament molt audaç, que exigeix esforç i sobretot una gran dosi d'humilitat. Escriu Teresa d'Àvila: «Lo que puedo certificar es que no diré cosa que no haya experimentado alguna y muchas veces.»

No sé si ha valgut la pena l'esforç que m'ha comportat. M'ha servit per endreçar alguns pensaments, per aclarir algunes idees, per confirmar-me en algunes hipòtesis. Tant de bo també hagi estat útil a algú que, després de llegir-ho, s'hi hagi reconegut. Em sentiré complagut si alguna persona que hagi tingut la paciència de llegir-ho s'ha sentit sacsejada pel dubte, pel desig de pensar a fons les seves conviccions o bé de reafirmar-se'n, per llunyanes i oposades que siguin a les meves.

Francesc Torralba
(*Jesuicrist 2.0*, Ed. Pòrtic (Grup 62))

SANTORAL

7. ✝ Diumenge XXVII de durant l'any. Mare de Déu del Roser, commemoració de la victòria de Lepant (1571); sant Marc, papa (romà, 336); sant Sergi, mr.; santa Julita, vg. i mr.

8. Dilluns. Sant Simeó el Just, profeta; sant Demetri, mr.; santa Taïs, penitent.

9. Dimarts. Sant Dionís, primer bisbe de París, romà, i companys clergues, mrs. (s. III); sant Joan Leonardi (Lucca 1541 - Roma 1609), prev., fund.; sant Abraham (s. XIX aC), patriarca, pare en la fe; sant Lluís Bertran, prev. dominic, de València, missioner a Amèrica.

10. Dimecres. Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agus-

tinià), de Fuenllana; sant Sabí, ermità al Pirineu.

11. Dijous. Santa Soledat Torres Acosta (Madrid 1826-1887), vg., fund. Serentes de Maria, Vetlladores dels Malalts (SM, 1851); sant Germà, bisbe i mr.

12. Divendres. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó; sant Serafi de Monte Granario, rel. caputxí; santa Domnina, vg.

13. Dissabte. Sant Eduard (1002-1062), rei d'Anglaterra, venerat a Westminster; santa Celedònia, vg.

EVANGELIZAR

El proceso global de la evangelización

En este libro se proponen algunas reflexiones en torno a uno de los diversos elementos que integran el proceso complejo y global que llamamos evangelización. Es cierto que se da un toque de atención sobre dicho elemento —el primer anuncio del Evangelio— incluso adjetivándolo como el *eslabón perdido* del ciclo completo de la evangelización, pero en ningún caso se pretende reducir *toda* la evangelización a dicho elemento. Por ello, recordaremos todos los elementos de la evangelización.

Este trabajo está dedicado al momento verbal de la primera evangelización. No dudamos de que, antes de llegar el evangelizador, el Espíritu Santo ya está trabajando en el corazón de los destinatarios. Quien practica el diálogo evangelizador ha de ser muy consciente de que el Espíritu Santo es el principal protagonista del primer anuncio.

El hecho de poner el acento en la evangelización explícita convive perfectamente con la convicción expresada por el Concilio Vaticano II sobre la posibilidad real de salvación de los no creyentes que sin culpa propia no han recibido el Evangelio en condiciones, tal como queda expresado en *Lumen Gentium*, 16 y en *Gaudium et Spes*, 22.

Reflexionar y practicar *el primer anuncio* es una forma de realizar hoy día el mandato expresado en el final del Evangelio de Mateo: «Id, pues, y convertid a todos los pueblos, bautizándoles en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo, enseñándoles a observar todo lo que os he mandado» (Mt 28,29-30).

Estas reflexiones sobre el momento verbal de la primera evangelización de ninguna manera quieren abonar un cristianismo individualista o de corte puramente intersubjetivo. Al contrario, doy por supuesto que la fuerza de la Palabra de Dios, acogida un día en un acto libre de aceptación personal, mostrará su fecundidad propiciando un cristianismo encarnado en la realidad histórica y capaz de responder a los retos del contexto social y colectivo de cada generación de acogedores de la Palabra.

Xavier Morlans
(*El primer anuncio. El eslabón perdido*, Ed. PPC, Madrid 2009)

ENTREVISTA

JORDI PIFERRER

Rutes d'evasió

El pas dels Pirineus. Les rutes d'evasió cap a Andorra i l'aventura de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer a la tardor de 1937 (Pagès editors) és el fruit de deu anys d'investigacions que Jordi Piferrer ha fet sobre nombroses expedicions d'evasió a través dels Pirineus durant la Guerra Civil espanyola i la Segona Guerra Mundial. A l'autor del llibre, que és vicepresident de l'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra, l'atreu especialment la ruta d'evasió «pel missatge que transmet: un missatge de respecte a la llibertat de tothom i a la seva consciència i un estímul per complir en qualsevol circumstància la voluntat de Déu». Cada segon dissabte de mes, els integrants de l'Associació experimenten aquest missatge d'alliberament interior amb caminades, obertes a tothom (www.pallerols-andorra.org).

Què destacaria del que ha anat trobant d'aquestes rutes d'evasió de sant Josepmaria?

Penso que hi ha un aspecte fonamental que cal destacar: durant tota la seva vida, sant Josepmaria va voler fer sempre la voluntat de Déu, com es fa palès clarament en els dies d'evasió cap a Andorra. La nit del 21 al 22 de novembre, estant amagat a la rectoria de Pallerols, va passar tota la nit plorant perquè es pensava que no estava fent la voluntat de Déu marxant cap a Andorra. La troballa, de bon matí, d'una rosa de fusta daurada el va omplir de pau i el va confirmar en la seva decisió de continuar el seu camí.

Com van canviar la seva vida aquestes evasions?

Aquells dies de persecució van propiciar una ocasió diferent per santificar-se en la nova *vida ordinària*. Els que van acompanyar sant Josepmaria van comprendre clarament que s'havien de santificar en qualsevol circumstància, oferint a Déu les penalitats de cada dia, sense abandonar el tracte amb Déu a través d'una oració contínua, la celebració diària de l'Eucaristia, el rés del rosari...

Què rebel·len aquests documents no publicats fins ara?

L'aportació que faig en publicar aquests documents inèdits és posar a l'abast de tothom els Diaris i altres documents històrics que narren dia a dia les vivències d'uns homes de fe que fugien de la persecució religiosa de l'època, únicament per complir una voluntat expressa de Déu: fer l'Opus Dei, cosa que no podien fer estant amagats a Madrid.

Òscar Bardají i Martín

Urgell participa en l'inici de curs del moviment Vida Creixent

Els representants de la nostra diòcesi van participar el passat 18 de setembre en la trobada inicial del curs del moviment Vida Creixent.

Es va iniciar la jornada de treball amb la presentació i el diàleg sobre temes d'actualitat del moviment. També es va fer la presentació dels nous coordinadors i del nou viceconsiliari interdiocesà Mossèn Xavier Moretó, prevere de Barcelona. Es va informar sobre les darreres decisions en el Ple d'abast nacional i es va posar en relleu la col·laboració amb la *Nit de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana*.

Al migdia el Dr. Jaume Aymar i Ragolta, director de *Catalunya Cristiana i Ràdio Estel*, va oferir la conferència sobre els mitjans de comunicació de l'Església, amb diàleg obert, i acabava el matí amb l'Eucaristia concelebrada pel consiliari interdiocesà Mn. Bada, els consiliaris diocesans i que va presidir en aquesta ocasió Mn. Xavier Batiste Mercadé, de Lleida.

També es va parlar de la proposta feta per l'equip de voluntaris de Sant Joan de Déu d'una possible col·laboració amb Vida Creixent de Catalunya, Balears i Andorra per a ajudes solidàries de cara als infants, amb treballs manuals i artesanals.

ESCOLTEU RÀDIO ESTEL-PRINCIPAT

**105.0 - 104.4
107.5 - 91.5**

Nou Centre d'Activitats de Càritas a Puigcerdà

Mons. Joan-Enric Vives va beneir el 14 de setembre els locals del nou Centre d'Activitats de Càritas a Puigcerdà, que s'han fet una realitat gràcies a la donació de Lluís Piera Puig i la col·laboració de diverses institucions i entitats. Els locals acullen un despatx d'atencions, una sala d'espera i dues sales per a formació i reforç escolar, a més de les instal·lacions de rober. En el centre es dinamitzaran les activitats vinculades amb els programes de formació i inserció laboral, de suport educatiu a la infància i adolescència, de suport psicològic a persones o famílies amb problemes, i es durà a terme el programa d'acollida i activitats de promoció del voluntariat.

A l'actualitat, Càritas atén a Puigcerdà unes 80 famílies en situacions diverses procedents de la vila i la comarca. El llegat de Lluís Piera Puig va adreçat justament a donar suport a les famílies de la Cerdanya. En el futur es vol concertar un conveni amb el Consell Comarcal i establir relacions d'ajuda mútua amb les institucions catòliques d'ajuda de la Cerdanya francesa.

L'acte va ser obert pel rector de Puigcerdà, Mn. Josep Grau, que va fer la salutació inicial als presents. Josep Casanova, director de Càritas Diocesana també va fer un parlament en el qual va posar en relleu la importància de l'equipament no com un fi, sinó com un recurs per dur a terme la missió encomanada de treballar amb els més dèbils i exclosos i en el qual va convidar els presents a sumar-se al projecte «perquè creiem amb absoluta convicció que la presa de consciència de cada individu és el punt de partida per què les coses canviïn col·lectivament». A la celebració van assistir els representants del Consell Comarcal de la Cerdanya, i de l'Ajuntament de la ciutat. En els seus parlaments van posar de manifest la disposició de les institucions polítiques de la comarca per donar suport a les iniciatives de Càritas Puigcerdà i establir convenis i formes de col·laboració que afavoreixin el suport a les capes més dèbils de la societat. En aquest sentit, l'Alcalde, Albert Piñeira, va apuntar que en aquest temps de crisi, quan augmenten les necessitats socials, és el moment «de pensar col·lectivament i deixar de banda les individualitats», va agrair la discreció amb què Càritas dona suport als necessitats i la via oberta que significa per a vehicular ajuts que des de les institucions polítiques resulten difícils de fer.

L'Arquebisbe d'Urgell va cloure l'acte d'inauguració i abans de fer la benedicció del local, va posar en relleu la generositat del Sr. Lluís Piera Puig, que deixà un llegat per als pobres. Va recordar que Déu és amor (com diu el lema de Càritas a l'entrada del nou local) i que aquest amor ens urgeix i ens obliga que aquest gest d'amor sigui una proclama pels cristians. També va parlar d'una altra urgència: a què invita haver rebut la medalla d'or del Parlament de Catalunya: «el poble de Catalunya valora el que fem a Càritas, us necessita i ens urgeix a fer la nostra aportació com a cristians, acollint tot-hom sense distinció de persones».

Alfons Velásquez és ordenat prevere el proper 12 d'octubre

Tot coincidint amb la solemne inauguració de l'Any de la Fe al nostre Bisbat, el proper 12 d'octubre, a les 17.30 de la tarda, Mn. Alfons Velásquez serà ordenat de prevere per l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, en una solemne celebració a la Catedral de Santa Maria d'Urgell. El següent diumenge, el 14 d'octubre, celebrarà en Acció de Gràcies la primera Missa, a les 12 del migdia, a l'església del Sagrat Cor de Balaguer.

Mons. Joan-Enric Vives, Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, va rebre el dissabte 15 de setembre, al Palau Episcopal, el President del Tribunal Europeu dels Drets Humans, Excm. Sir Nicolas Bratza, que anava acompanyat del Secretari Adjunt de la Cort del Tribunal Europeu dels Drets Humans, Excm. Sr. Michael O'Boyle, del Vicepresident del Tribunal, Excm. Sr. Josep Casadevall, i del Representant Permanent del Principat d'Andorra al Consell d'Europa, M. I. Sr. Josep Dallerès. També va estar present en la trobada el Representant Personal del Copríncep, Mn. Josep M. Mauri.

Mons. Vives rep el president del Tribunal Europeu dels Drets Humans

El Copríncep i Sir Bratza van parlar a bastament de l'actual context internacional pel que fa al respecte dels drets humans, així com de la situació de la justícia al Principat, i de les relacions institucionals del Principat d'Andorra amb els estaments supranacionals d'Europa.

LA PLETA

Ampliació de les instal·lacions de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell

L'inauguració de les noves instal·lacions de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora (EENS) de Meritxell congregà, el dissabte 15 de setembre, alumnes, familiars i autoritats. Hi van assistir a més del Copríncep, el Cap de Govern, Antoni Martí; els Síndics generals Vicenç Mateu i Mònica Bonell; les ministres d'Educació i Joventut i Salut i Benestar, Roser Suñé i Cristina Rodríguez; les cònsols d'Andorra la Vella i Escaldes, Rosa Ferrer i Trini Marín, així com altres consellers i conselleres generals, l'Arxiprest de les Valls, Mn. Ramon Sàrries i el Representant Personal del Copríncep, Mn. Josep M. Mauri.

L'acte va començar amb la benedicció del nou edifici per part de Mons. Joan-Enric Vives i el descobriment de la placa commemorativa. A continua-

ció, la directora del centre, Carolina Serra, va acompanyar les autoritats per les diferents estances del nou edifici, des de les oficines, fins al gimnàs i la

sala de fisioteràpia o les aules dels més petits. Amb la reforma s'ha guanyat al voltant d'un 30% d'espai.

El president de la junta rectora de l'EENS de Meritxell, Joan Sansa, agrai al Govern la inversió de 3,2 milions d'euros per ampliar el Centre i seguir donant servei a les persones que pateixen discapacitats. El Cap de Govern, Toni Martí, va posar en relleu la tasca de totes les persones implicades en el projecte de l'escola, que va considerar «un símbol de la ferma voluntat del Govern de no estalviar en recursos per als més desfavorits». Mons. Vives va tancar l'acte amb un parlament en el que destacà la tasca de l'escola com a «mostra de l'estima per la dignitat de les persones» i com a un dels elements que fan gran el Principat.